

uw kenmerk
uw brief van
ons kenmerk 24.008451
inlichtingen bij
doorkiesnummer

De Raad

Maatschappelijke Ontwikkelingen
Jeugd en Onderwijs
Sociaal Domein
Beleid Sociaal Domein

Huis van de stad, Generaal Spoorlaan 2
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Actieplan Preventief Jeugdbeleid 2024

datum
bijlage(n) 1

1. Inleiding

In het vervolg op de raadsinformatiebrief van 4 juli 2023 (kenmerk: 23.052043) en de beeldvormende sessie met uw raad d.d. 14 november 2023, informeren we u met deze raadsinformatiebrief (RIB) over de ontwikkelingen en het vervolgproces van het actieplan preventief jeugdbeleid.

2. Kern informatie

Kaders voor het preventief jeugdbeleid

Belangrijke kaders voor het preventief jeugdbeleid zijn de Kadernota Jeugd en Onderwijs (2021) van het domein Maatschappelijke ontwikkelingen en de Kadernota Sociaal domein 2.0, Samen verder voor eigen regie (2021) van het Sociaal domein.

Beide kadernota's gaan uit van dezelfde leidende principes. Preventie staat centraal en in de dienstverlening krijgt het aanspreken van de eigen kracht van onze inwoners een duidelijke plek. We willen sturen op het effect. De dienstverlening moet vraaggericht en doelmatig zijn, zonder onnodig overlap in het aanbod van onze partners. Ook het normaliseren i.p.v. problematiseren zien we terug in beide kadernota's. Dat moet bijdragen aan 'grip op geld'. Het coalitieakkoord bevat uitgangspunten voor de financiële gezondheid van de gemeente en is daarmee ook een belangrijk kader voor dit plan.

Inhoud van het Actieplan

Met het actieplan maken we onze visie op preventief jeugdbeleid concreet door doelen te formuleren, er meetbare indicatoren aan te verbinden en streefwaarden voor het doelbereik af te spreken. Het plan borgt de richting en visie die wij als gemeente hebben met betrekking tot preventie en duidt de daaronder liggende activiteiten. Het actieplan is opgesteld met medewerking vanuit de Adviesraad Sociaal Domein. Daarnaast hebben er ook gesprekken plaatsgevonden met een klankbordgroep bestaande uit vijf belangrijke samenwerkingspartners voor het preventief jeugdbeleid. In het actieplan beschrijven we de huidige situatie van ons preventief jeugdbeleid in Rijswijk. We staan stil bij beschikbare (demografische) gegevens over onze jeugd en opvoeders, het huidige aanbod van preventie en de sturing en monitoring vanuit onze gemeente op het huidige beleid. We gaan in op de zes doelstellingen waar we met ons beleid, samen met onze maatschappelijke partners aan willen werken waarbij financiële beheersing op nummer één staat. Vervolgens zijn er drie actielijnen uitgewerkt met acties waar we de komende jaren mee aan de slag gaan.

Kostenbeheersing jeugdhulp

Naast inhoudelijke beleidsdoelen waarmee we het welbevinden van onze jeugdigen willen bevorderen (maatschappelijk rendement), hebben we als gemeente een belangrijk doel als het gaat om financieel rendement: terugdringen van de kosten voor specialistische jeugdhulp. Door te investeren in het preventief jeugd beleid kunnen we voor een deel van de jeugdigen voorkomen dat zij gebruik maakt van specialistische jeugdhulp. Hoeveel specialistische jeugdhulp we kunnen voorkomen met effectieve preventie is moeilijk te voorspellen. De toeleiding tot jeugdhulp vindt ook buiten de gemeente plaats, bijvoorbeeld via huisartsen. Het is essentieel dat de effectiviteit van het preventief jeugd beleid omhooggaat om de toenemende problematiek bij jeugdigen te voorkomen. Zonder effectief beleid kunnen we met preventie geen bijdrage leveren aan het indirecte doel van kostenbeheersing. Binnen de actielijnen besteden we aandacht aan monitoring op het effect van preventie door, bijvoorbeeld een effectenonderzoek uit te voeren. We onderzoeken of de opbrengsten van de preventieve aanpak opwegen tegen de kosten. De ingezette interventies worden binnen de actielijn beoordeeld op efficiency, effectiviteit en alternatieven. Dit biedt een afwegingskader voor de keuze van toekomstige interventies (alternatieve interventies, (aangepast) voortzetten van huidige interventies, beëindigen van interventies). Hierbij kan ook de bredere financiële positie van de gemeente als afweging worden toegevoegd. Dit kan onderdeel worden van het proces voor het opstellen van de Kadernota voor de begroting 2025.

Actielijnen met maatregelen

De drie actielijnen uit het actieplan zijn uitgewerkt met diverse maatregelen die ertoe moeten bijdragen dat wij de beleidsdoelen de komende jaren bereiken:

Actielijn 1. Governance, sturing en monitoring

Maatregelen	Toelichting	Tijdspad (jaar)
Eén projectleider die regie voert op beleidsdoelen	Intern is iemand voor deze rol vrijgemaakt.	2024
Integraal samenwerken op beleidsniveau	Afspraken tussen interne collega's (gezondheid, welzijn, onderwijs, etc.) en met onze maatschappelijke partners over te bereiken doelen van preventief jeugd beleid en de subsidieverstrekking en verantwoording.	2024
Uitvoeren van een effectenonderzoek	Onderzoeken wat de kosten en baten zijn van de huidige investering in de preventieve interventies en hoe we met preventie de kosten van jeugdhulp verder kunnen beheersen.	2024

Actielijn 2. Kwaliteit en (kosten)Effectiviteit van het aanbod

Maatregelen	Toelichting	Tijdspad (jaar)
Dashboard ontwikkelen voor preventief jeugd beleid	Verantwoording door subsidiepartners op eenduidige doelen en indicatoren, meten van clienttevredenheid door subsidiepartners en interne uitvoerende afdelingen (o.a. leerplicht, jeugdteam)	2024/2025
Aanpassen verantwoording (subsidie)partners	Om de indicatoren te kunnen meten, zal er een andere verantwoording nodig zijn vanuit onze partners, zie ook actielijn 1	2024/ 2025
Meten cliënttevredenheid	Meten van cliënttevredenheid door onze subsidiepartners en de interne uitvoerende afdelingen (o.a. ook leerplicht, jeugdteam)	2025
Initiëren van inwonersparticipatie	Bijv. opzetten van een lokale ouderraad, stimuleren van participatie in de vorm van bijv. lotgenotecontact of inzet ervaringsdeskundigen	2025

Actielijn 3. Maatregelen om het huidige aanbod bij te stellen

Maatregelen	Toelichting	Tijdspad (jaar)
Vraaggericht kijken naar het aanbod	Samen met partners zicht krijgen op behoefte en missend aanbod, o.a. door het registeren van de vraag bij de toegang.	2024/2025

Doelgericht kijken naar het aanbod	Onderzoeken met welke interventies we onze beleidsdoelen behalen en hoe we het aanbod kunnen aanpassen om doelen te bereiken. Bijv. Het verbeteren informatie en advies aan jeugdigen over opgroeivragen/-dilemma's, door ontwikkelen van de aanpak Regie op Preventie, evaluatie van de keten van opvoedondersteuning en ontwikkelen van collectief aanbod.	2024/2025
Samen met onderwijs kijken naar het aanbod	Scholen hebben een goed zicht op de kinderen en kunnen problemen vroegtijdig signaleren. Samen met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, het jeugdteam en overige partners binnen het preventieve voorveld, zetten we in op het signaleren van mogelijke ontwikkelings-of opvoedproblemen. Daarnaast ook het normaliseren van de signalen bij jeugdigen door te kijken naar wat er binnen een gezin of in de klas mogelijk is aan aanpassingen. Afstemmen met scholen over wat we preventief aanbieden op of via de scholen en hoe we daarin samenwerken (door ontwikkelen Regie op preventie).	2024/2025
Verbeteren communicatie over aanbod richting opvoeders en jeugdigen	Middels een communicatieplan en in samenwerking met partners	2024/2025
Implementeren van acties & interventies voortkomend uit visiedocumenten	Onder andere vanuit visie op reikwijdte jeugdhulp en nog te ontwikkelen visie op rol van gemeente bij echtscheidingsproblematiek	2024/2025

Financiële gevolgen

De eerste twee actielijnen van het actieplan kunnen binnen de huidige begroting worden uitgevoerd. Ook met actielijn 3 kan vanuit de bestaande middelen gestart worden. Dit betreffen acties of interventies die vallen onder de SPUK-programma's "Kansrijke Start" en "Versterken van de sociale basis". Voor beide programma's is budget beschikbaar vanuit het Rijk. Eventuele budgettaire gevolgen na 2025 worden nader uitgewerkt en indien noodzakelijk aan uw raad voorgelegd. Die gevolgen zullen onder andere afhankelijk zijn van de groei van het aantal inwoners (en daarmee van de verschillende doelgroepen) en het resultaat van de effectiviteitsslag die we voor ogen hebben.

Uitvoering van het plan

Een volledige risicoparagraaf zal deel uitmaken van het nog op te stellen projectplan. Eén risico willen we er uitlichten. De uitvoering van het actieplan vraagt medewerking van veel interne en externe betrokken partners. Een projectleider is intern vrijgemaakt maar eventuele extra uren aan inzet die dit plan intern van onze uitvoeringsorganisatie en bij onze partners vraagt, zijn vooralsnog niet meegenomen in de begroting voor 2024 en daarna. Dit vormt een risico voor het project. Iets waar we in de uitwerking van het projectplan beheersmaatregelen voor zullen opnemen.

3. Vervolgtraject

Het projectplan wordt een dynamisch plan dat kan worden uitgebreid of bijgesteld waar nodig. Vanaf 2025 krijgt u een jaarlijkse update over de stand van zaken van de geformuleerde doelen en de voortgang van de uitvoering van het plan.

4. Tot Slot

“Om de druk op de specialistisch jeugdhulp te verminderen moeten we investeren in preventie”, een stelling waar de aanwezige raadsleden het tijdens de raadsessie van 14 november jl. mee eens waren. Met het actieplan willen we dit voornemen concreet maken. Het is essentieel dat de effectiviteit van het preventief jeugdbeleid toeneemt om de toenemende problematiek bij jeugdigen te voorkomen. Jeugdbeleid is nooit af!

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):
Actieplan Preventief Jeugdbeleid (Corsa 24.009564)